

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2002/46/EF

2006/EØS/30/33

av 10. juni 2002

om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om kosttilskudd(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN
EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske
felleskap, særlig artikkel 95,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale
komité⁽²⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Et økende antall produkter markedsføres i Fellesskapet som næringsmidler som utgjør en konsentrert kilde til næringsstoffer, og presenteres som et tilskudd til de næringsstoffene som inntas gjennom det vanlige kostholdet.
- 2) Disse produktene er underlagt ulike nasjonale regler i medlemsstatene som kan hindre fri omsetning av dem, skape ulike konkurransevilkår og dermed ha direkte innvirkning på det indre markeds virkemåte. Det er derfor nødvendig å vedta fellesskapsbestemmelser for disse produktene når de markedsføres som næringsmidler.
- 3) Et riktig og variert kosthold skal under normale omstendigheter gi alle næringsstoffer som kreves for at et menneske skal utvikle seg normalt og bevare god helse, i de mengder som fastsettes og anbefales på grunnlag av allment godtatte vitenskapelige data. Undersøkelser viser imidlertid at denne ideelle situasjonen ikke alltid oppnås for alle næringsstoffer og av alle befolkningsgrupper i Fellesskapet.
- 4) Forbrukerne kan på grunn av deres spesielle livsstil eller av andre grunner velge å supplere inntaket av noen næringsstoffer gjennom kosttilskudd.
- 5) For å sikre forbrukerne en høy grad av beskyttelse og gjøre valget enklere for dem må produkter som skal markedsføres, være sikre og ha tilstrekkelig og hensiktsmessig merking.

6) Kosttilskudd kan inneholde en lang rekke næringsstoffer og andre ingredienser, herunder, men ikke begrenset til, vitaminer, mineraler, aminosyrer, essensielle fettsyrer, fiber samt ulike planter og urteekstrakter.

7) I første omgang bør det i dette direktiv fastsettes særlige regler for vitaminer og mineraler som brukes som ingredienser i kosttilskudd. Det er likeledes viktig at kosttilskudd som inneholder vitaminer eller mineraler og andre ingredienser, også er i samsvar med de særlige reglene for vitaminer og mineraler som er fastsatt i dette direktiv.

8) Særskilte regler for andre næringsstoffer enn vitaminer og mineraler eller andre stoffer med ernæringsmessig eller fysiologisk effekt som brukes som ingredienser i kosttilskudd, bør fastsettes på et senere tidspunkt, forutsatt at det foreligger tilstrekkelige og hensiktsmessige vitenskapelige data om dem. Inntil slike særskilte fellesskapsregler vedtas, kan det med forbehold for traktatens bestemmelser anvendes nasjonale regler for næringsstoffer eller andre stoffer med ernæringsmessig eller fysiologisk effekt som brukes som ingredienser i kosttilskudd som det ikke er vedtatt særskilte fellesskapsregler for.

9) Bare vitaminer og mineraler som vanligvis finnes i og inntas som en del av kostholdet, bør tillates i kosttilskudd, uten at det dermed betyr at de er nødvendige i det. For å unngå at det oppstår uenighet om hvilke næringsstoffer det er snakk om, bør det utarbeides en positivliste over disse vitaminene og mineralene.

10) En lang rekke vitaminpreparater og mineraler som brukes ved framstilling av kosttilskudd som for tiden markedsføres i noen medlemsstater, er ikke blitt gransket av Vitenskapskomiteen for næringsmidler og er derfor ikke oppført i positivlistene. Disse bør framlegges for Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet for en umiddelbar granskning så snart de berørte parter har framlagt relevant dokumentasjon.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EFT L 183 av 12.7.2002, s. 54, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 20/2004 av 19. mars 2004 om endring av EØS-avtalens vedlegg II (Tekniske forskrifter, standarder, prøving og sertifisering), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 22 av 29.4.2004, s. 6.

(1) EFT C 311 E av 31.10.2000, s. 207 og C 180 E av 26.6.2001, s. 248.

(2) EFT C 14 av 16.1.2001, s. 42.

(3) Europaparlamentsuttalelse av 14. februar 2001 (EFT C 276 av 1.10.2001, s. 126), Rådets felles holdning av 3. desember 2001 (EFT C 90 E av 16.4.2002, s. 1) og europaparlamentsbeslutning av 13. mars 2002. Rådsbeslutning av 30. mai 2002.

- 11) Det er viktig at de kjemiske stoffene som brukes som kilder til vitaminer og mineraler ved framstilling av kosttilskudd, både er ufarlige og av en slik art at kroppen kan nyttiggjøre seg dem. Det bør derfor utarbeides en positivliste over disse stoffene også. Stoffe som Vitenskapskomiteen for næringsmidler på grunnlag av ovennevnte kriterier har godkjent for bruk ved framstilling av næringsmidler beregnet på spedbarn og småbarn, og andre næringsmidler beregnet på spesielle ernæringsmessige behov, kan også brukes ved framstilling av kosttilskudd.
- 12) For å holde tritt med den vitenskapelige og teknologiske utvikling er det viktig at listene revideres raskt ved behov. For å forenkle og framskynde framgangsmåten bør revideringen ta form av gjennomføringstiltak av teknisk art, og ansvaret for å vedta dem bør overlates til Kommisjonen.
- 13) Et for stort inntak av vitaminer og mineraler kan forårsake skadevirkninger, og det bør derfor fastsettes sikre øvre grenseverdier for dem i kosttilskudd der det er hensiktsmessig. Disse grenseverdiene bør settes slik at vanlig bruk av produktene i henhold til produsentens anvisninger ikke innebærer noen fare for forbrukeren.
- 14) Ved fastsettelsen av øvre grenseverdier bør det derfor tas hensyn til de sikre øvre grensene for vitaminer og mineraler som er fastsatt etter en vitenskapelig risikovurdering på grunnlag av allment godtatte vitenskapelige data, og til inntaket av disse næringsstoffene gjennom det vanlige kostholdet. Det bør også tas behørig hensyn til referansemengdene for inntak ved fastsettelsen av øvre grenseverdier.
- 15) Forbrukerne kjøper kosttilskudd for å supplere inntaket de får gjennom kostholdet. For å sikre at dette målet nås, bør vitaminer og mineraler som er angitt på etiketten til kosttilskuddet, finnes i betydelige mengder i produktet.
- 16) Vedtakelsen av særlige øvre og nedre grenseverdier for vitaminer og mineraler i kosttilskudd på grunnlag av kriteriene fastsatt i dette direktiv og relevante vitenskapelige råd, anses for å være et gjennomføringstiltak og bør derfor overlates til Kommisjonen.
- 17) Europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/13/EF av 20. mars 2000 om tilnærming av medlemsstatenes lovgivning om merking og presentasjon av samt reklamering for næringsmidler⁽¹⁾ inneholder generelle merkingsbestemmelser og definisjoner som ikke behøver å gjentas. Dette direktiv bør derfor begrenses til å omfatte de nødvendige tilleggsbestemmelser.
- 18) Rådsdirektiv 90/496/EØF av 24. september 1990 om deklarasjon av næringsinnhold i næringsmidler⁽²⁾ får ikke anvendelse på kosttilskudd. Opplysninger om næringsinnholdet i kosttilskudd er av avgjørende betydning for at forbrukeren ved kjøp av disse produktene skal ha mulighet til å foreta et informert valg og bruke dem på en riktig og sikker måte. I betraktning av produktenes art bør disse opplysningene begrenses til å omfatte de næringsstoffene som faktisk er til stede, og være obligatoriske.
- 19) Av hensyn til kosttilskuddets særlige art bør kontrollorganene ha flere midler til rådighet enn normalt, slik at det blir lettere å føre effektiv kontroll med produktene.
- 20) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er tillagt Kommisjonen⁽³⁾ —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

1. Dette direktiv omhandler kosttilskudd som markedsføres og presenteres som næringsmidler. Disse produktene leveres til sluttforbrukeren bare i ferdigpakket form.
2. Dette direktiv får ikke anvendelse på legemidler som definert i europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/83/EF av 6. november 2001 om innføring av et fellesskapsregelverk for legemidler for mennesker⁽⁴⁾.

Artikkel 2

I dette direktiv menes med:

- a) «kosttilskudd», næringsmidler som har som formål å supplere det vanlige kostholdet og er konsentrerte kilder til næringsstoffer eller andre stoffer som har en ernæringsmessig eller fysiologisk effekt, enten hver for seg eller sammen, og som markedsføres i form av doser, det vil si i form av kapsler, pastiller, tabletter, piller eller lignende samt porsjonsposer med pulver, ampuller med væske, flasker med dråpeteller og andre lignende former for væsker og pulver beregnet på inntak i små tilmålte mengder,
- b) «næringsstoffer», følgende stoffer:
  - i) vitaminer,
  - ii) mineraler.

⁽¹⁾ EFT C 109 av 6.5.2000, s. 29.

⁽²⁾ EFT C 276 av 6.10.1990, s. 40.

⁽³⁾ EFT C 184 av 17.7.1999, s. 23.

⁽⁴⁾ EFT L 311 av 28.11.2001, s. 67.

Artikkel 3

Medlemsstatene skal påse at kosttilskudd kan markedsføres i Fellesskapet bare dersom de er i samsvar med reglene fastsatt i dette direktiv.

Artikkel 4

1. Bare vitaminer og mineraler som er oppført i vedlegg I, i de former som angis i vedlegg II, kan brukes til framstilling av kosttilskudd, med forbehold for nr. 6.

2. For de stoffer som er oppført i vedlegg II, skal renhetskriteriene vedtas etter framgangsmåten i artikkel 13 nr. 2, unntatt når de får anvendelse i henhold til nr. 3.

3. For de stoffer som er oppført i vedlegg II, skal renhetskriteriene fastsatt i Fellesskapets regelverk for bruk av slike stoffer ved framstilling av næringsmidler til andre formål enn dem som omfattes i dette direktiv, gjelde.

4. For de stoffer som er oppført i vedlegg II, og som det ikke er fastsatt renhetskriterier for i Fellesskapets regelverk, skal allment godtatte renhetskriterier anbefalt av internasjonale organer gjelde inntil Fellesskapet vedtar slike kriterier, og nasjonale regler som fastsetter strengere renhetskriterier kan beholdes.

5. Endring av listene som er nevnt i nr. 1, skal vedtas etter framgangsmåten i artikkel 13 nr. 2.

6. Som unntak fra nr. 1 og inntil 31. desember 2009 kan medlemsstatene på sitt territorium tillate bruk av vitaminer og mineraler som ikke er oppført i vedlegg I, eller i former som ikke er oppført i vedlegg II, forutsatt at:

- a) det aktuelle stoffet brukes i ett eller flere kosttilskudd som markedsføres i Fellesskapet på datoen for dette direktivs ikrafttredelse,
- b) Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet ikke har avgitt negativ uttalelse om bruk av det aktuelle stoffet eller bruk av det i den aktuelle formen ved framstilling av kosttilskudd, på grunnlag av dokumentasjon som støtter bruk av det aktuelle stoffet, som medlemsstaten skal legge fram for Kommisjonen senest 12. juli 2005.

7. Uten hensyn til nr. 6 kan medlemsstatene i samsvar med traktatens bestemmelser fortsatt anvende eksisterende nasjonale restriksjoner på eller forbud mot handel med kosttilskudd som inneholder vitaminer og mineraler som ikke er oppført på listen i vedlegg I, eller i former som ikke er oppført i vedlegg II.

8. Senest 12. juli 2007 skal Kommisjonen legge fram for Europaparlamentet og Rådet en rapport om hvorvidt det er tilrådelig å fastsette særbestemmelser, herunder, dersom det er hensiktsmessig, positivlister over andre kategorier

av næringsstoffer eller stoffer med ernæringsmessig eller fysiologisk effekt enn dem som er nevnt i nr. 1, ledsaget av de forslag om endring av dette direktiv som Kommisjonen anser som nødvendige.

Artikkel 5

1. Det største daglige inntaket av vitaminer og mineraler i kosttilskudd som anbefales av produsenten, fastsettes på grunnlag av følgende kriterier:

- a) den sikre øvre grensen for inntak av vitaminer og mineraler fastsatt etter en vitenskapelig risikovurdering på grunnlag av allment godtatte vitenskapelige data, om nødvendig tatt i betraktning de ulike forbrukergrupperenes varierende grad av følsomhet,
- b) inntak av vitaminer og mineraler fra andre kilder i kostholdet.

2. Ved fastsettelse av det største daglige inntaket nevnt i nr. 1, skal det også tas behørig hensyn til referansemengdene for inntak av vitaminer og mineraler for befolkningen.

3. For å sikre at kosttilskudd inneholder betydelige mengder vitaminer og mineraler, skal det minste daglige inntaket av vitaminer og mineraler i kosttilskudd som anbefales av produsenten, fastsettes på en egnet måte.

4. Det største og minste inntaket av vitaminer og mineraler nevnt i nr. 1, 2 og 3, skal vedtas etter framgangsmåten i artikkel 13 nr. 2.

Artikkel 6

1. Ved anvendelsen av artikkel 5 nr. 1 i direktiv 2000/13/EF skal betegnelsen som brukes ved salg av de produkter som omfattes av dette direktiv, være «kosttilskudd».

2. Ved merking og presentasjon av samt reklame for produktene skal de ikke tillegges egenskaper som forebygging, behandling eller helbredelse av sykdom hos mennesker eller skape inntrykk av slike egenskaper.

3. Med forbehold for direktiv 2001/13/EF skal merkingen være påført følgende obligatoriske opplysninger:

- a) betegnelser på de kategorier av næringsstoffer eller stoffer som kjennetegner produktet, eller en angivelse av disse næringsstoffenes eller stoffenes art,
- b) anbefalt daglig dose av produktet,
- c) en advarsel om ikke å overskride anbefalt daglig dose,
- d) en opplysning om at kosttilskudd ikke skal brukes som erstatning for et variert kosthold,
- e) en opplysning om at produktene bør oppbevares utilgjengelig for småbarn.

Artikkel 7

Merking og presentasjon av eller reklame for kosttilskudd skal ikke angi eller gi inntrykk av at et allsidig og variert kosthold ikke i alminnelighet kan gi tilstrekkelige mengder næringsstoffer.

Regler for gjennomføring av denne artikkelen kan fastsettes etter framgangsmåten i artikkel 13 nr. 2.

Artikkel 8

1. Mengden av de næringsstoffer eller stoffer med ernæringsmessig eller fysiologisk effekt som inngår i produktet, skal deklarerer numerisk i merkingen. De enheter som skal benyttes for vitaminer og mineraler, er angitt i vedlegg I.

Regler for gjennomføring av dette nummer kan fastsettes etter framgangsmåten i artikkel 13 nr. 2.

2. Mengden av deklarerer næringsstoffer eller andre stoffer skal angis i forhold til anbefalt daglig dose av produktet i merkingen.

3. Opplysninger om vitaminer og mineraler skal også uttrykkes i prosent av de referanseverdier som eventuelt er angitt i vedlegget til direktiv 90/496/EØF.

Artikkel 9

1. De deklarerer verdiene som er nevnt i artikkel 8 nr. 1 og 2, skal være gjennomsnittsverdier fastsatt på grunnlag av produsentens analyse av produktet.

Ytterligere regler om gjennomføringen av dette nummer, særlig med hensyn til forskjellene mellom de deklarerer verdiene og de verdiene som fastslås i forbindelse med offisielle kontroller, skal fastsettes etter framgangsmåten i artikkel 13 nr. 2.

2. Den prosentdelen av referanseverdiene for vitaminer og mineraler som er angitt i artikkel 8 nr. 3, kan også angis grafisk.

Regler for gjennomføring av dette nummer kan vedtas etter framgangsmåten i artikkel 13 nr. 2.

Artikkel 10

For å gjøre det lettere å føre en effektiv kontroll med kosttilskudd kan medlemsstatene kreve at produsenten eller den som er ansvarlig for markedsføring av produktet på deres territorium, underretter vedkommende myndighet om markedsføringen ved å sende inn et eksemplar av etiketten som brukes for produktet.

Artikkel 11

1. Med forbehold for artikkel 4 nr. 7 skal medlemsstatene ikke forby eller begrense handelen med produkter angitt i artikkel 1 som er i samsvar med dette direktiv og eventuelle fellesskapsrettsakter som er vedtatt for å gjennomføre dette direktiv, med begrunnelse i produktenes sammensetning, produksjonsforhold, presentasjon eller merking.

2. Med forbehold for traktaten, særlig artikkel 28 og 30, skal nr. 1 ikke påvirke nasjonale bestemmelser som får anvendelse fordi det ikke er vedtatt fellesskapsrettsakter i henhold til dette direktiv.

Artikkel 12

1. Dersom en medlemsstat som følge av nye opplysninger eller en ny vurdering av eksisterende opplysninger foretatt etter at dette direktiv eller en av fellesskapsrettsaktene om gjennomføring ble vedtatt, har særlige grunner til å fastslå at et produkt som er nevnt i artikkel 1, utgjør en fare for menneskers helse, selv om det er i samsvar med nevnte direktiv eller nevnte rettsakter, kan medlemsstaten begrense midlertidig eller forby anvendelsen av de aktuelle bestemmelsene på sitt territorium. Medlemsstaten skal umiddelbart underrette de øvrige medlemsstater og Kommisjonen om dette og begrunne sin beslutning.

2. Kommisjonen skal så snart som mulig undersøke de grunner vedkommende medlemsstat har gitt og rådspørre medlemsstatene i Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen; deretter skal den omgående avgi en uttalelse og treffe egnede tiltak.

3. Dersom Kommisjonen anser at det er nødvendig å endre dette direktiv eller fellesskapsrettsaktene om gjennomføring for å løse de problemer som er nevnt i nr. 1, og for å sikre vernet av menneskers helse, skal den iverksette framgangsmåten nevnt i artikkel 13 nr. 2 med sikte på å vedta disse endringene. Den medlemsstat som har iverksatt sikkerhetstiltak, kan i et slikt tilfelle opprettholde dem inntil endringene er vedtatt.

Artikkel 13

1. Kommisjonen skal bistås av Den faste komité for næringsmiddelkjeden og dyrehelsen, nedsatt ved forordning (EØF) nr. 178/2002⁽¹⁾ (heretter kalt «komiteen»).

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 5 nr. 6 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

3. Komiteen fastsetter sin forretningsorden.

⁽¹⁾ EFT L 31 av 1.2.2002, s. 1.

Artikkel 14

Bestemmelser som kan ha innvirkning på folkehelsen, skal vedtas etter samråd med Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet.

Artikkel 15

Medlemsstatene skal innen 31. juli 2003 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommissjonen om dette.

Disse lover og forskrifter skal anvendes slik at de:

- a) senest 1. august 2003 tillater handel med produkter som er i samsvar med dette direktiv,
- b) senest fra 1. august 2005 forbyr handel med produkter som ikke er i samsvar med dette direktiv.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til

direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

Artikkel 16

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

Artikkel 17

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Luxembourg, 10. juni 2002.

For Europaparlamentet

P. COX

President

For Rådet

J. PIQUÉ I CAMPS

Formann

---

*VEDLEGG I***Vitaminer og mineraler som kan brukes ved framstilling av kosttilskudd**

1. Vitaminer

Vitamin A (µg RE)
Vitamin D (µg)
Vitamin E (mg α-TE)
Vitamin K (µg)
Vitamin B1 (mg)
Vitamin B2 (mg)
Niacin (mg NE)
Pantotensyre (mg)
Vitamin B6 (mg)
Folinsyre (µg)
Vitamin B12 (µg)
Biotin (µg)
Vitamin C (mg)

2. Mineraler

Kalsium (mg)
Magnesium (mg)
Jern (mg)
Kobber (µg)
Jod (µg)
Sink (mg)
Mangan (mg)
Natrium (mg)
Kalium (mg)
Selen (µg)
Krom (µg)
Molybden (µg)
Fluorid (mg)
Klorid (mg)
Fosfor (mg)

VEDLEGG II

Vitaminer og mineraler som kan brukes ved framstilling av kosttilskudd

- A. Vitaminer
1. VITAMIN A
    - a) retinol
    - b) retinylacetat
    - c) retinylpalmitat
    - d) betakaroten
  2. VITAMIN D
    - a) kolekalciferol
    - b) kalciferol
  3. VITAMIN E
    - a) D-alfa-tokoferol
    - b) DL-alfa-tokoferol
    - c) D-alfa-tokoferylacetat
    - d) DL-alfa-tokoferylacetat
    - e) D-alfa-tokoferylsyresuksinat
  4. VITAMIN K
    - a) fyllokinon (fytomenadion)
  5. VITAMIN B1
    - a) tiaminhydroklorid
    - b) tiaminmononitrat
  6. VITAMIN B2
    - a) riboflavin
    - b) riboflavin-5'-natriumfosfat
  7. NIACIN
    - a) nikotinsyre
    - b) nikotinamid
  8. PANTOTENSYRE
    - a) kalsium-D-pantotenat
    - b) natrium-D-pantotenat
    - c) dexpanthenol
  9. VITAMIN B6
    - a) pyridoksinhydroklorid
    - b) pyridoksin-5'-fosfat
  10. FOLINSYRE
    - a) pteroylmonoglutaminsyre
  11. VITAMIN B12
    - a) cyanokobalamin
    - b) hydroksokobalamin
  12. BIOTIN
    - a) D-biotin
  13. VITAMIN C
    - a) L-askorbinsyre
    - b) natrium L-askorbat
    - c) kalsium L-askorbat
    - d) kalium L-askorbat
    - e) L-askorbyl 6-palmitat
- B. Mineraler
- kalsiumkarbonat
kalsiumklorid
kalsiumsalter av sitronsyre
kalsiumglukonat
kalsiumglyserofosfat
kalsiumlaktat
kalsiumsalter av ortofosforsyre
kalsiumhydroksid
kalsiumoksid
magnesiumacetat
magnesiumkarbonat
magnesiumklorid
magnesiumsalter av sitronsyre
magnesiumglukonat
magnesiumglyserofosfat
magnesiumsalter av ortofosforsyre
magnesiumlaktat
magnesiumhydroksid
magnesiumoksid
magnesiumsulfat
jern(II)karbonat
jern(II)sitrat
jern(III)ammoniumsitratt
jernglukonat
jern(II)fumarat
jern(III)natriumdifosfat
jernlaktat
jern(II)sulfat
jern(III)difosfat (jernpyrofosfat)
jern(III)sakkarat
jern (karbonyl + elektrolytisk + hydrogenreduert)
kobberkarbonat
kobbersitrat
kobberglukonat
kobbersulfat
kobberlysinkompleks

---

natriumjodid	natriumglukonat
natriumjodat	natriumlaktat
kaliumjodid	natriumhydroksid
kaliumjodat	natriumsalter av ortofosforsyre
sinkacetat	kaliumhydrogenkarbonat
sinkklorid	kaliumkarbonat
sinksitrat	kaliumklorid
sinkglukonat	kaliumsitrat
sinklaktat	kaliumglukonat
sinkoksid	kaliumglyserofosfat
sinkkarbonat	kaliumlaktat
sinksulfat	kaliumhydroksid
mangankarbonat	kaliumsalter av ortofosforsyre
manganklorid	natriumselenat
mangansitrat	natriumhydrogenselenitt
manganglukonat	natriumselenitt
manganglyserofosfat	krom(III)klorid
mangansulfat	krom(III)sulfat
natriumhydrogenkarbonat	ammoniummolybdat (molybden (VI))
natriumkarbonat	natriummolybdat (molybden (VI))
natriumklorid	kaliumfluorid
natriumsitrat	natriumfluorid
